

ש. בן-ציון יהושע, לאחרונה חצא לאור ספרך 'שתיקת התרנגול', רומן רב-היקף המביא את סיפורה של ירושלים בין שנות הארבעים לשנות הששים – מה תוכנו של ספר?

ת. הגיבור-המספר, שהוא למעשה אנטי-גיבור, הוא כבר פרופסור ידוע. הוא חוזר במנהרת הזמן אל ילדותו בשכונת הבוכרים בירושלים. הרומן הוא סאגה משפחתית על משפחה ספרדית המתגוררת בירושלים. הבית הוא המיקרו קוסמוס של ההווה הירושלמית – האבא המכונה 'סניור פדרה' – דהיינו אדוננו אבינו, שאליו פונים בגוף שלישי. בנותיו אינן יכולות לפצות פה בפניו. אשתו אמורה להיות כנועה וצייתנית. הוא מייצג את העולם הישן הפטריארכלי, השומר על דפוסים של מוסר ומסורת. הבעיה עם דמות האב שאינו נאה דורש ונאה מקיים. הוא מנהל אהבות אסורות מחוץ למשפחה, אבל שומר על תומתן של אשתו ובנותיו בקפידה רבה. האם היא מיסטיקנית, הקשורה למזוזה ומנהלת את תפילותיה האישיות אל אלוהים באמצעות אליהו הנביא, ר' שמעון בר יוחאי ור' מאיר בעל הנס. היא צמה בכל יום שני וחמישי. היונים על הבלקון שאותן היא מאכילה הן הבלדריות אל מחוץ התפילות שמאחורי האופק. הספר בנוי מעגלים מעגלים – הבית והמשפחה על המלחמות האידיאולוגיות המתנהלות מסביב לשולחן – אח פלמ"חניק ואח איש אצ"ל, אח קומוניסט קנאי ואח הלומד בישיבה ליטאית ודובר אידיש במבטא גרוני מגוחך. האב הרגזן מלבה את המהומה בבית והאימא השייכת לכוחות האו"ם בבית המטורף שלה.

המעגל השני הוא החצר – שם נקודת המפגש הבינעדתית. שם האהבות ושם המלחמות. אסתר הגנבת הענייה הגונבת מהסירים שבמטבח שבחצר, שם גר הדוקטור האשכנזי האחרון שלא עקר לרחביה, המנסה לתקן את העברית שבפי השכנים, כאן מתפתחות אהבות ושנאות. ריחות השבת הנודפים ממטבחי השכנים על עדותיהם ושבטיהם, מטבח מטבח וריחותיו, נישאים ועולים למרומים ומתמזגים זה בזה ומסירים מחיצות ומוליכים את עם ישראל כגוי אחד לקראת השבת המלכא.

המעגל השלישי היא השכונה הססגונית, על בתי הכנסת שלה, על השוק שבו הפלחיות מביאות מפרי השדה והגן, החמאם שבו נחשפים כל המומים המוצנעים, התלמוד תורה על מוריו הקפדניים, בית היתומים המזכיר את דיקנס.

ובתווך ילד קטן, שבא לעולם במקום אחיו שמת. כל בני הבית עורכים השוואות כמה האח המת היה יפה יותר, חכם וכשרוני יותר, עד שנדמה שאלו, הנושא את שמו של אחיו אליהו, הנושא את שמו של אליהו הנביא הוא מיותר לחלוטין.